

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/209/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112225456
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3112225456.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35807598 zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36864421 proti odporcovi Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava o zaplatenie 3.509,49 Eur a iné, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 31. októbra 2013 č.k. 15C/79/2012-59 jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, okresný súd rozhodol tak, že návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom domáhal proti odporcovi zaplatenia náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín. Uviedol, že posúdením zisteného skutkového stavu podľa citovaných ustanovení právnych predpisov dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Navrhovateľ sa v konaní domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v nevydaní poverenia resp. rozhodnutia exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia v 15 dňovej zákonnej lehote od podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a ďalej spočívajúceho v tom, že exekučný súd vykonal úradný postup bez splnenia zákonných podmienok, keď preskúmal exekučný titul metódou, ktorá mu ako exekučnému súdu neprináleží. V zmysle § 9 ods. 1, veta druhá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci sa za nesprávny úradný postup považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pričom podľa citovaných ustanovení § 44 Exekučného poriadku ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. V tomto zmysle by sa teda konanie exekučného súdu, ktorý nevydal súdnemu exekútorovi do 15 dní od doručenia jeho žiadosti poverenie na vykonanie exekúcie mohlo posúdiť ako nesprávny úradný postup, ktorý zakladá zodpovednosť štátu za škodu, ktoré dôsledkom toho vznikla. V danej veci však o takýto prípad nejde, pretože z obsahu exekučného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 61Er/2129/2011 vyplynulo, že v uvedenom exekučnom konaní súd na žiadosť súdneho exekútora poverenie nevydal ale jeho žiadosť zamietol. Z ustanovení § 44 Exekučného poriadku pritom jednoznačne vyplýva, že zákonná 15 dňová lehota sa viaže na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v prípadoch ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Pre prípad, že exekučný súd zistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, a teda poverenie nevydá ale žiadosť súdneho exekútora zamietne Exekučný poriadok lehotu na vydanie rozhodnutia nestanovuje. Je samozrejmé, že aj k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia by malo zo strany súdu prísť v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov. Opačný postup súdu možno opäť podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o

zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci hodnotiť ako nesprávny úradný postup, ktorý zakladá právo na náhradu škody. V každom prípade však záver o tom, že konanie bolo postihnuté zbytočnými prietahmi, prípadne že vec nebola prejednaná v primeranej lehote môže súd v zmysle § 9 ods. 2 uvedeného zákona prijať len na základe výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. To znamená, že otázku zbytočných prietahov v konaní, resp. neprejednaní veci v primeranej lehote nemôže súd posudzovať v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. ako otázku predbežnú a osoba požadujúca náhradu škody z nesprávneho úradného postupu musí súdu nesprávny úradný postup preukázať výsledkom vybavenia sťažnosti na prietahy, či žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, právoplatným rozhodnutím disciplinárneho súdu, právoplatným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo právoplatným rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky. V danej veci táto podmienka nebola splnená, keď navrhovateľ takúto listinu súdu nepredložil ani neoznačil. Pokiaľ ide o navrhovateľom ďalej uvádzaný nesprávny úradný postup exekučného súdu vyplývajúci z vykonania komplexného preskúmania exekučného titulu metódou, ktorá exekučnému súdu neprináleží a bola vykonaná mimo konania o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 zákona o rozhodcovskom konaní, ani tu konajúci súd nepokladá návrh navrhovateľa za dôvodný. Tu je potrebné uviesť, že nesprávny úradný postup predstavuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri výkone jeho právomoci. Spravidla ide o postup, ktorý s rozhodovacou činnosťou nesúvisí. Aj keď nie je vylúčené, že k nesprávnemu úradnému postupu dôjde aj v rámci rozhodovacej činnosti, vtedy však úkony úradného postupu samy osebe k vydaniu rozhodnutia nevedú a ak je aj rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia. Zo skutočností preukázaných z obsahu exekučného spisu vyplýva, že navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup /preskúmanie exekučného titulu mimo zákonného rámca/ sa bezprostredne prejavil v rozhodnutí exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Za tejto situácie sa potom nemôže jednať o zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom ale len o zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. skutočnosť, že právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Splnenie tejto podmienky navrhovateľ v konaní netvrdil a ani nepreukázal. Na základe uvedených záverov, keď navrhovateľ v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup exekučného súdu alebo jeho nezákonné rozhodnutie, súd návrh navrhovateľa bez ďalšieho v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd pri vyhlásení rozsudku tak, že navrhovateľa zaviazal zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume, ktorá bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku a to podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Rozsudok súdu prvého stupňa v zákonom stanovenej lehote napadol odvolaním navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Ak tak spravil, odňal tým jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval navrhovateľ za nestranného. Poukázal na to, že súd prvého stupňa rozhodol bez toho, aby mu umožnil ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu a vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľ ako strana konania, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť

a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Dôvodil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k návrhu v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa §153b O.s.p.. Navrhovateľovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé, akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Navrhovateľ hodlal v konaní predložiť dôkazy o výške majetkovej škody a to prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offa, navrhovateľa nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť, alebo predložiť ďalšie dôkazy. Podľa navrhovateľa súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj jeho práv na prejednanie veci v primeranej lehote, zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval navrhovateľ za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou a včas, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušiť a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie s poukazom na to, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné.

Dôvody odvolania možno rozdeliť na dve skupiny a to na dôvody odvolania týkajúce sa väd konania a dôvody odvolania týkajúce sa väd rozhodnutia. Odvolací súd prioritne podrobil preskúmaniu navrhovateľom tvrdené vady konania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. spočívajúce v jeho tvrdení, že sa mu ako účastníkovi konania, postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a že vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

Navrhovateľ poukazoval na to, že už v návrhu upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudca, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie je zaujatý a je potrebné ho z konania vylúčiť. Uvádza, že pokiaľ za týchto okolností vo veci sudca rozhodol, išlo o rozhodnutie vydané vylúčeným sudcom.

V ust. § 14 sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednaní a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania, sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Námieta odvolateľa o tom, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.. Jej dôvodnosť posudzuje vždy odvolací súd bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu vyplýva, že vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Trenčín JUDr. Denisovi Vékonymu. Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany navrhovateľa dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p., vylučovala z pojednávania a rozhodovania vo veci vzhľadom na pomer k veci a účastníkom konania. Sudca nemá žiadny vzťah k veci, účastníkom konania, ani k ich zástupcom z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p., ktorý by mohol predstavovať dôvod na jeho vylúčenie a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov navrhovateľa. Dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti nemôžu byť ani úvahy navrhovateľa založené na skutočnosti, že okresný súd svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane navrhovateľa, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu sudcu k účastníkom a k prejednáwanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z uvedených dôvodov, teda odvolací súd v tomto smere uplatnenú odvoláciu námietku navrhovateľa, považoval za nedôvodnú.

Podaným návrhom sa navrhovateľ proti odporcovi domáha zaplataenia majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín.

Podľa § 120 ods. 4 O.s.p. súd je povinný okrem vecí uvedených v ods. 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr, súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr, sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Ust. § 120 ods. 4 O.s.p. je vyjadrením koncentrácie občianskeho sporového súdneho konania prejavujúcej sa v možnosti účastníkov konania predkladať skutočnosti a dôkazy vrátane určenia momentu na ich predkladanie. Dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávacou zásadou, ktorá úzko súvisí s povinnosťou tvrdenia podľa § 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p. a dôkaznou povinnosťou podľa § 120 ods. 1 O.s.p.. Účastníci konania majú možnosť predkladať skutočnosti a dôkazy najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej v konaní, ktoré prebieha bez pojednávania, alebo do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie v konaní, ktoré prebieha s pojednávaním, alebo do skončenia prvého pojednávania v konaní podľa § 118a ods. 1 O.s.p.. Ak tak účastníci neurobia, možnosť predkladať skutočnosti a dôkazy stratia. Strata tejto možnosti sa prejaví tým, že na skutočnosti a dôkazy účastníkmi označené a predložené po zákonom momente súd v ďalšom konaní vôbec neprihliada. Poučovacia povinnosť súdu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vyplýva priamo z tohto ustanovenia, preto je súd povinný vykonať poučovaciu povinnosť aj v prípade, že účastník je v konaní zastúpený advokátom.

Preskúmaním zákonnosti konania predchádzajúcemu vyhláseniu rozsudku odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa riadne nesplnil svoju zákonnú poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. voči navrhovateľovi.

Nesplnenie povinnosti podľa § 120 ods. 4 O.s.p. považoval odvolací súd za vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Postup súdu prvého stupňa podľa tohto ustanovenia sa predpokladá pred vyhlásením rozhodnutia vo veci samej. Nesplnením poučovacej povinnosti postupom súdu prvého stupňa v sporovom konaní, došlo k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom. Odňatie tejto možnosti sa prejavilo tým, že súd prvého stupňa znemožnil navrhovateľovi označiť a predkladať skutočnosti a dôkazy v rozsahu ustanoveného zákonom. Súd prvého stupňa nesprávnym procesným postupom znemožnil navrhovateľovi realizáciu jeho procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom a porušil tak ich právo na spravodlivý súdny proces v intenciách čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, čím zaťažil konanie vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

S poukazom na skutočnosť, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je z hľadiska vyššie uvedeného odvolacieho dôvodu, vyplývajúceho z ust. § 205 ods. 2 písm. a/ nesprávny, odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p..

Po vrátení veci súd prvého stupňa vo veci rozhodne opätovne a v konaní pred rozhodnutím vo veci samej, dodrží poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vo vzťahu k navrhovateľovi. Vec prejedná takým procesným postupom, aby účastníkom konania bola poskytnutá možnosť realizovať Ústavou SR a Občianskym súdnym poriadkom zaručené procesné práva, pričom sa bude zaoberať aj prípadnými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi navrhovateľa a odporcu.

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

V novom rozhodnutí vo veci, súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.